

ECZANE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman Kodu	İY.TL.001
Yayın Tarihi	23.03.2016
Revizyon Numarası	2
Revizyon Tarihi	11.10.2021
Sayfa No	1 / 5

1. **AMAÇ:** Hastane eczanesinin çalışma politikasını belirlemek ve bu politika çerçevesinde eczane işleyişini sağlamak, eczanenin her türlü görev ve faaliyetleri ile ilgili yapılması gerekenleri detaylandırmak, eczane çalışanlarının görev ve sorumluluk dağılımını yapmak, kaliteli hizmet sunumu yaparak hastalara zamanında ve hatasız ilaç sunumu sağlamak.

2. **KAPSAM:** Hastane eczanesini, ilgili tüm depoları ve ilgili yöneticileri kapsamaktadır.

3. **KISALTMALAR:**

4. **TANIMLAR:**

5. **SORUMLULAR:** Baş Eczacı, Eczacılar, Eczane Teknisyenleri

6. **FAALİYET AKIŞI:**

6.1 Eczane çalışma saatleri; K.S.Ü Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi eczanesi 7 gün 24saat açıktır. Eczane öğlen arası dâhil mesai saatlerinde hiç bir zaman kapanmaz. Hafta içi ve hafta sonu 17.00-08.00 arası sadece nöbetçi personel bulunur. İcapçı olan eczacının sorumluluğunda çalışan gece personeli bu saatlerde eczanede ilaçların istemini karşılar. İcap nöbeti tutan eczacı, eczanede oluşabilecek her türlü sorunun çözümü için ulaşılabilir ve en kısa zamanda hastaneye gelebilir durumdadır. Hafta sonu fazla mesai yapmış olan eczacı iznini aynı takvim ayı içerisinde kullanır. Nöbet ve icap çizelgesi başhekimliğe onay için her ayın son haftası gönderilir.

6.2. İlaç tedavisiyle ilgili konular (çocuk dozlarının nasıl hesaplanacağı, acil durumlarda kullanılan ilaçların doz tabloları, sık kullanılan kısaltmalar, klinik açıdan önem taşıyan ilaç etkileşimleri, gibi) tüm servislere dağıtılmıştır. Ayrıca hastanemiz kalite yönetim sisteminden de ulaşılabilir.

6.3. Hastanemizde çıkan ilaç atıkları tehlikeli atık kutularına atılmaktadır. Bu atıklar gün içinde toplanıp hastane atık planına göre hareket edilir.

6.4. Eczane çalışanları ilaçla ilgili tüm aşamalarda “İlaç Yönetim Talimatına” uygun olarak çalışır.

7. Eczanenin Çalışma Düzeni ve İşleyişi

7.1. Genel olarak sistem Doktorlar tarafından HBYS üzerinden hastaya istenen günlük orderlar eczacı tarafından onaylandıktan sonra servis ilaç listesi imzalanır ve eczane teknisyenlerine verilir. Eczane teknisyenleri tüm servise hasta bazlı olacak şekilde servisleri hazırlar ve servislerden gönderilen ilaç hazırlama kutularına koyar. Hasta bazlı (ilaçların adı, formu, dozu ve hasta bilgileri gönderilen pakette yer almaktadır) ilaç hazırlama ilaçların karışmasını önlediği doğru ilacın doğru hastaya gitmesini sağlar ayrıca kayıp kaçığı minimum seviyeye indirir. İlaç hazırlama kutuları taşıma esnasında kırılmaları ve kaybı önlemek için kullanıma sunulmuştur. Hazırlanan ilaçların eczanemizden servis personelleri tarafından sayımı yapılarak teslim edilir, alan servis personeli teslim tutanağına ismini tarihi ve imzasını atarak teslim alır. Hasta bazlı ilaç listesinin bir nüshası eczanede saklanır. Birden fazla bölünmüş ambalaj (kesilmiş blister tabletler gibi) içeren ilaç çıkışlarında bu ilaçlar ayrı olacak şekilde paketleme ve etiketleme yapılır.

7.2. Doktor tarafından orderlanan ilaçlar eczacılar tarafından hasta bazlı olarak SUT’a ve hastanın geçmiş ilaç kullanımına bakılarak onaylanır. Onay yapılırken kişiler arasında mevcut hastane yataklı hizmet veren servis bölümleri paylaşılırak gerçekleştirilir. Böylece gün içerisinde servisle iletişim kolaylığı eczacının hastanın tedavisi hakkında bilgisi olması sebebiyle kolaylaşmış olacaktır.

ECZANE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman Kodu	İY.TL.001
Yayın Tarihi	23.03.2016
Revizyon Numarası	2
Revizyon Tarihi	11.10.2021
Sayfa No	2 / 5

7.3. Depo ilaç istemi ve miat kontrolü bu konu ile ilişkilendirilmiş eczacı tarafından gerçekleştirilir. Miat kontrolünü yaparken HBYS'ı kullanır ayrıca ayda bir manuel olarak kontrol eder.

7.4. Faturalamadan gelen SGK ilaç ile ilişkilendirilmiş kesintiler baş eczacıya düzenli olarak bildirilir. Böylece mevcut kesintinin tekrar gerçekleşmemesi için çalışmasını yapar ve ilgili birimi bilgilendirir.

7.5. Eczane ilaç ve sarf malzeme stok sayımı her ayın son haftası yapılır.

7.6. Servislerde hastaya kullanılmayan ilaçlar gün içinde öğleden sonra iade formu düzenlenerek eczaneye teslim edilir. Eczane personeli HBYS üzerinden ilacı hasta üzerinde geri alır. Bu formlar eczanede arşivlenir. Gün içinde iade sistemi ilaç kaçağını önlenmiş olacaktır.

7.7. Çocuk hematoloji, tıbbi onkoloji, romatoloji, kadın doğum, dermatoloji, gastroentoloji, ve bunun gibi açılmış ve açılacak olan poliklinik bölümleri için gününbirlik tedavi yapılan bölümlerin ilaçlarının eczanemiz tarafından hastaya sağlanması gününbirlik ilaç kontrol ve hastaya iletim sorumlusu bu konu ile ilişkilendirilmiş eczacı tarafından gerçekleştirilir.

7.8. Eczacılar tarafından sistem üzerinden hastaya istenen orderlar onaylandıktan sonra eczane teknisyenleri tarafından eczacının onayı sonucu oluşturduğu servis ilaç listesi servisler tarafından gönderilen kutulara eczacı kontrolünde hazırlanır. Hazırlanan ilaçların eczanemizden servis personelleri aracılığıyla alınması konusunda servislerin bilgilendirmesi yine eczane teknisyenleri tarafından gerçekleştirilir. Eczaneden ilacı alan bölüm görevlisi sayıp aldığına dair teslim tutanağını imzalar.

7.9. Eczanenin depolardan malzeme ve ilaçların eczaneye çekim işlemleri eczacı kontrolünde eczane personelleri tarafından gerçekleştirilir.

7.10. Eczane ve soğuk zincir ilaçların muhafaza edildiği buzdolapları ısı ve nem kontrol çizelgesi günlük olarak bu konu ile görevlendirilmiş destek personeli tarafından işlenir buzdolabında ısısının 2-8 °C olması sağlanır ve sıcaklık takip formuna kaydedilir çizelge aylık olması sebebiyle her ay sonunda baş eczacıya arşivlenmek üzere teslim edilir. Buzdolabında ilaç haricinde malzeme bulunmaz. Elektrik kesintilerinde veya buzdolabı bozulduğunda akıllı termometre sistemi devreye girer. Soğuk zincir ilaçlar depodaki soğuk hava deposuna taşınır Temizlik işlerinden sorumlu olan personel tarafından temizlik çizelgesi günlük olarak işlenir ve her ay sonunda baş eczacıya arşivlenmek üzere teslim edilir

7.11. Eczane ile ilgili tüm tutanaklar baş eczacıya teslim edilir ve arşivlemesi gerçekleştirilir.

7.12. Gece personeli düzenli olarak raflar ve desk üzerinde ilaçların mevcut bulunması için raf kontrolünü gerçekleştirir ve yerleştirmesini sağlar. Tabletlerinin üzerine miat ve ismi yazılı etiketleri yapıştırır. Böylece servise giden ilaçların okunmaması karışmaması gibi hataları engellemiş olunur. Miadinın yazılı olmasıyla hasta güvenliğini sağlamış olunur.

7.13. Eczaneye bağlı ilaç deposu baş eczacı kontrolünde işleyişini gerçekleştirir. Ve iki destek personel ile depo işleri gerçekleştirilir. Personellerin sorumluluğu, izin düzenlemeleri, iş dağılımı baş eczacı sorumluluğundadır.

7.14. Baş eczacı eczanenin amiridir. Baş eczacının görevi eczanelerde çalışan diğer eczacı ve teknisyenleri denetlemek, ilaç giriş ve çıkışını düzenlemek, gelen ilaçların kontrolünü yapmak, gerekli siparişleri vermek, ilaç stoklarını düzenlemek vb. görevleri üstlenmektedir.

7.15. Eczacıların görevi esas olarak servislerden yapılan istemlerin denetlenip onaylanması, hazırlanan listelerin servis elemanlarına tesliminin sağlanması, eczanede bulunmayan ilaçlar için yoktur kâsesi basılması ve onaylanması, bazı ilaçlar için rapor gereksinimi olduğunda servislerin uyarılması, doz aşımı ve ilaç etkileşmesi gibi durumlarda gerekli tedbirlerin alınması ve ilgili servise bildirilmesi gibi

ECZANE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman Kodu	İY.TL.001
Yayın Tarihi	23.03.2016
Revizyon Numarası	2
Revizyon Tarihi	11.10.2021
Sayfa No	3 / 5

sorumluluklar taşımaktadır. Ayrıca ilaç yönetimine ilişkin hatalar ilaç hata sınıflandırma sistemine (İHSS) göre ve başhekimliğe sunar. Böylece ilaç yönetim süreçlerini izlemiştir.

7.16. Teknisyenler ise ilaçların hazırlanması, raflara dizilmesi, servislere gönderilmesi gibi işlerde sorumlulukları dâhilinde eczacı gözetiminde hareket etmekle yükümlüdür.

7.17. Eczanede çalışan temizlik ve taşıma görevlisi olan personel ilaç ve tıbbi sarf malzemelerin çekimi ile sorumlu olan eczacının kontrolü altında eczaneye depoda hazırlanan ilaçların ve tıbbi sarf malzemelerin eczaneye getirilmesinde, eczanenin temizliği, evrakların gerekli yerlere taşınmasının sağlanması ve eczacıların verdiği görev ve sorumlulukları yapmakla sorumludur.

7.18. Yılda iki kere eczane personelimize kemoterapi ilaçların transferi ve kırılma dökülme gibi durumlarda temizlik eğitimi baş eczacı tarafından verilmektedir.

7.19. Kırılan ilaçlar atık ilaç kutularına konur.

7.20. Tedavi esnasında kullanılan ilaçlarda ciddi ve beklenmeyen advers etkiler görülmesi durumunda tutanak tutulup TÜFAM bildiri için farmakovijilans sorumlusuna teslim edilir.

8. Mesai Ve Mesai Sonrası Eczacılık Hizmetleri / Nöbet Düzeni

8.1. Hastane eczanesi 7 gün 24 saat açıktır. Baş eczacı çalışan personelin mesai saatini ayarlar.

8.2. Eczane öğlen arası dâhil mesai saatlerinde hiç bir zaman kapanmaz.

8.3. Hafta içi ve hafta sonu 17.00-08.00 arası sadece nöbetçi personel bulunur. İcapçı olan eczacının sorumluluğunda çalışan gece personeli bu saatlerde eczanede ilaçların istemini karşılar.

8.4. Eczacılar icapçı eczacı olarak eczanede oluşabilecek her türlü sorunun çözümü için ulaşılabilir ve en kısa zamanda hastaneye gelebilir durumda olmalıdırlar.

8.5. Hafta sonu fazla mesai yapmış olan eczacı iznini ay içinde kullanır. Nöbet ve icap çizelgesi başhekimliğe onay için her ayın son haftası gönderilir.

9. Depodan Eczaneye İlaç Çekimi: & İlaçların Ve Diğer Kalemlerin Stok Kontrolü Ve Yerleşimi

9.1. HBYS'den genel ilaç stoku ve/veya kalan ilaç miktarı an be an bilgisayar sistemi yardımıyla görülebilir.

9.2. Stok kontrolü HBYS sistemi üzerinden kritik stok seviyesi takibi ile yapılır. İstem HBYS sisteminden olur. İstem belgesi sorumlu eczacı tarafından imzalanır.

9.3. Hastanedeki bilgi ağı sayesinde servislerdeki toplu istemle verilen ilaçların ve malzemenin izlenmesi de mümkündür. Bilgisayar programı, herhangi bir ilacın haftalık, aylık, üç aylık ya da istenilen herhangi bir zaman sürecindeki gidisini tablo ya da grafik olarak eczacının görmesine imkân vermektedir. Herhangi bir hataya karşı eczacılar aylık çıkışları kontrol ederler.

9.4. Eczacı, bilgisayara her ilaç için gidiş hızına göre belirlenmiş bir kritik seviye girişi yapar. Stoklardaki ilaç sayısı bu noktanın altına düştüğünde bilgisayar otomatik olarak bununla ilgili renkli uyarı verir ve ilacı sipariş listesine ekleyip eklemek istemediğini eczacıya sorar. Bu sistem sayesinde büyük ihalelerde alınacak ilaçlar ve miktarları daha spesifik olarak belirleneceğinden kurumun ara alımlarla zarara uğraması engellenir, böylece kar marjı yükseltilmiş olur. Ayrıca kritik ve maksimum seviyelerini de HBYS sisteminden renkli uyarılarla takip edebiliriz. İlaçların daha önceden minimum kritik ve

ECZANE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman Kodu	İY.TL.001
Yayın Tarihi	23.03.2016
Revizyon Numarası	2
Revizyon Tarihi	11.10.2021
Sayfa No	4 / 5

maksimum stok seviyeleri HBYS de belirlenmiştir.

9.5. Depolama alanlarının sıcaklık ve nem değerleri kontrol altında tutulur. Her gün sorumlu personel tarafından çizelgeye işlenir.

9.6. Eczane içerisine ve depo, narkotik ilaç saklanan alanlarına eczane personeli dışında izinsiz kimse geçemez.

9.7. Depo alanlarında ilaçlar sel ve su basması gibi durumlarından etkilenmemesi için tahta paletler ve raflara konulmaktadır. Tavandan en az 50 cm boşluk bırakılmakta ve duvarlar arasında boşluk bulunmaktadır.

9.8. İlaçlar raflara farmasötik formlarına ve “Eczane Yerleşim Planına” göre dizilmektedir.

9.9. İhalede alımı yapılan ilaçlar toplu olarak hastane deposuna getirilebileceği gibi, miat avantajı sağlamak için depo ile yapılan anlaşmaya göre pey der pey halinde hastaneye getirilme yoluna gidilebilir.

9.10. Her ilacın akılcı kullanımına ait özet farmakolojik ve terapötik bilgiler RX MediaPharma bilgisayar programında mevcuttur. Ayrıca özel nitelikli ilaç gruplarına yönelik düzenlemeler yapılmış olup bu listeler tüm hastaneye dağıtılmıştır. İlaçlar etken madde üzerinden ihale edilmektedir buda en ucuz ilacın alımını sağlamaktadır. İhale listeleri hazırlanırken hastanede bulundurulması zorunlu ilaçlar her ihaleye yazılır. Hastanede kullanılan ilaçlar geçmiş yıllardaki çıkışına bakılarak bir sonraki yılın ihale listesine yazılır. Her ilaç grubundan en az bir ilaç ihaleye yazılır. Hastanemizin temel ilaç ve serum listesi vardır. Ayrıca Sistemik Antimikrobik ve diğer ilaçların reçeteleme kuralları listesi bulunmaktadır. Hastaneye yeni bir ilaç alınacağı zaman ilacı kullanacak doktor Başhekimliğe ilacın adını ve bir yılda ortalama tüketim miktarını yazar. İlaç yönetim ekibi doktorun bu isteğini değerlendirdikten sonra uygunsu ilk alımı doğrudan teminle az miktarda alır. İlacın sirkülasyonuna göre ihaleye yazılır. İlaçlarda önemli olan etken maddenin sağlanmasıdır, yani istenilen eşdeğerinin bulunup bulunmamasıdır. Kimi zamanlarda da istenilen ilaç ya da etken maddenin bulunmaması ya da stoklarda azalması nedeniyle endikasyona eşdeğeri başka bir ilaç hekime önerilerek onaylanması halinde hasta tabelasındaki ilaçla değiştirilebilir. Örneğin; Ranitidin etken maddeli Ulcuran Ampul yerine Famotidin etken maddeli Nevofam Ampul.

10. Hastane eczanesi-İl Sağlık Müdürlüğü ilişkileri

10.1 İl Sağlık Müdürlüğü'nün eczaneyi denetleme yetkisi vardır. Bunun yanında serbest eczanelerde olduğu gibi, hastane eczaneleri de oluşturulurken İl Sağlık Müdürlüğü tarafından kontrol edilir ve olur alındığı takdirde açılabilir. Açılışları akabinde bu kurum tarafından verilen reçete kayıt defteri, uyuşturucu-psikotrop defteri alma ve tutma zorunluluğu var.

11.Eczanedeki İlaç ve Sarf Malzemelerin Stok Seviyeleri

11.1. Eczane ambarı için maksimum stok seviyesi 4 ay, minimum stok seviyesi 2 ay, kritik stok seviyesi 1 ay olarak belirlenmiştir. Sarfiyatlarına göre belirlenmiş olan minimum stok seviyelerinin altına düşen ilaçlar HBYS'de farklı renklendirilmiştir. Minimum stok seviyesinin altına düşen ilaçların daha önce ihaleleri yapılmış ise ilgili firmalara siparişleri verilir. İhaleleri yapılmamış ise doğrudan temin ile temin edilir.

11.2. Kritik, minimum ve maksimum stok seviyeleri belirlenmiş eczacı tarafından her 15 günde 1 stok analizden kontrol edilir. Böylece ilaç artış ve azalış hızını kontrol etmiş oluruz. Bu da ay içinde fazla stok yapmamızı ve ilacın erken bitme durumunu ortadan kaldırır.

11.3. İlaçların miat takipleri hem HBYS üzerinden hem de fiziki olarak yapılır. Üç ayda bir yapılan ara

ECZANE ÇALIŞMA TALİMATI

Doküman Kodu	İY.TL.001
Yayın Tarihi	23.03.2016
Revizyon Numarası	2
Revizyon Tarihi	11.10.2021
Sayfa No	5 / 5

sayımlarda miat kontrolleri de yapılır. Otomasyon sisteminde miadının dolmasına 3 ay kalan ilaçlar ayrı bir HBYS ekranında beyaz, miadı dolanlar kırmızı renk alır. İlaç Teknik şartnamesinde miadı yaklaşan ilaçlar, ilaçlar tüketilene dek 3 ay önceden tarafımızdan bildirilerek ilgili depo tarafından değiştirilecektir" denmektedir. Eczane ve depomuzda ilaçların miat kontrolleri yapıldıktan sonra miadı yaklaşanlar var ise şartnamenin belirtilen maddesi uyarınca ilgili firmalara bildirimler yapılır. Değişimleri sağlanan ilaçların gerekli kontrolleri yapılarak yerleşimi sağlanır.

12. İlaçların Son Kullanma Tarihlerinin Takibi

12.1. Eczaneye kabul edilen ilaçların son kullanma tarihleri sistem üzerine kayıt edilir.

12.2. İlaçlar, son kullanma tarihlerine göre yakın miatlılar öne uzun miatlılar arkaya gelecek şekilde ilaç deposundaki yerlerine sıralanır.